

	5.1.1 Pesten	
	Versiedatum	September 2019
	Vervaldatum/revisiedatum	September 2020
	Status	Goedgekeurd
	MR	Goedgekeurd
	Eigenaar	Directeur/Adjunct-directeur

1.	Inhoud	
2.	Samenhang met andere protocollen	3
3.	Vormen van pesten	3
4.	Vijfsporenaanpak	4
4.1	Algemene verantwoordelijkheid van de school	4
4.2	De leerling die gepest wordt	5
4.3	De leerling die pest	5
4.4	De betrokkenen bij de peestsituatie	6
4.5	Pesten en de ouders/verzorgers van de leerling die pest of gepest wordt	6
5.	Preventief handelingsplan m.b.t. pesten	8
6.	Curatief handelingsplan m.b.t. pesten	8
6.1	Handelen na melding pesten - mentor	8
6.2	Terugvalgedrag of overstijgend pestgedrag – Commissie voor de Begeleiding	8
6.3	Overige bepalingen	9
7.	Pesten van personeel door leerlingen	9
8.	Pesten na schooltijd	10

Algemeen -context-

Pesten is een verbale uiting en wordt als ongewenst gedrag aangemerkt. Het zorgt voor een negatief klimaat, waarin leerlingen zich niet meer veilig voelen. Het Sprengen College vindt het belangrijk dat iedereen zich veilig en prettig voelt op de school. Pestgedrag hoort daar niet in thuis. Om het pesten te voorkomen en tegen te gaan, dragen alle medewerkers, directie, leerlingen en ouders verantwoordelijkheid.

Dit protocol beschrijft de vormen van pesten en gaat in op de aanpak en het voorkomen van pesten.

Daar waar in dit protocol gesproken wordt over 'hij' of 'zijn', wordt ook 'zij' of 'haar' bedoeld. Daar waar gesproken wordt over 'ouders', worden ook 'voogden' of 'verzorgers' bedoeld.

Het protocol 'pesten' is openbaar en voor eenieder inzichtelijk.

2. **Samenhang met andere protocollen**

Dit protocol hangt nauw samen met de volgende protocollen:

- Protocol agressie en geweld
- Protocol schorsing en verwijdering

3. **Vormen van pesten**

In dit hoofdstuk staan enkele voorbeelden genoemd van de vormen van pesten. De directie bepaalt of een bepaalde vorm wel of niet onder dit protocol valt. De hieronder genoemde vormen kunnen in verschillende gradaties voorkomen. Er kan sprake zijn van een lichte vorm, maar er kan zich ook een zware vorm voordoen. Op dat ogenblik gaat de school niet meer uit van pesten.

Verbaal

Met woorden, vernederen

Schelden, spotten

Bedreigen

Dreigen

Bijnamen, die door betrokkene als ongewenst worden gezien

Lichamelijk

Ongewenst aanraken van de ander

Trekken, duwen, sjorren aan de ander

Schoppen en slaan

Krabben en aan haren trekken

Achternvolgen

Opsluiting

Achternvolging/opjagen

Klemrijden/ klemzetten

Uitsluiting

Negeren

Uitsluiten buiten groep

Afpersing

Afdwingen om iets voor de pester te doen

Dwingen om geld of spullen af te geven

Cybercrime

Digitaal bedreigen/beledigen

Via MSN, Chat, Messengers, Skype of webcam

Via mobiele telefoon, SMS, MMS

Via mail

Via sociale media waaronder facebook, twitter, hyves en dergelijke

4. Vijfsporenaanpak

In dit protocol volgen we de vijfsporenaanpak, welke als volgt is opgebouwd:

2.1 Pesten en de algemene verantwoordelijkheid van school

2.2 Pesten en de leerling die gepest wordt

2.3 Pesten en de leerling die pest

2.4 Pesten en de betrokken leerlingen

2.5 Pesten en de ouders van de leerling die gepest wordt en de leerling die pest

4.1 Algemene verantwoordelijkheid van de school

Het creëren van een veilige school is het uitgangspunt van het Sprengen College. Leerlingen worden pas gepest in situaties waar het mogelijk is, deze situaties zijn onveilig.

Het Sprengen College acht elke vorm van pesten als ongewenst en onacceptabel. De school draagt er zorg voor dat het personeel voldoende informatie heeft over het pesten in het algemeen en de aanpak van pesten. Zij hebben kennis van dit protocol en leven deze na.

Het personeel vervult een voorbeeldfunctie en onderneemt vanuit deze functie actie. Een peestsituatie of vermoeden van een peestsituatie is, wordt serieus door ons opgepakt.

De school zorgt voor een goed beleid rondom pesten en evalueert dit protocol jaarlijks in een teamoverleg.

4.2 De leerling die gepest wordt

Er bestaat een verschil tussen plagen en pesten. We gaan ervan uit dat plagen eenmalig is. Structureel plagen kan worden ervaren als pesten. Wanneer een leerling pesten ervaart, zal dit serieus worden genomen door het Sprengen College. Daarnaast zal er ook in objectieve zin worden gekeken of er werkelijk sprake is van pestgedrag.

Sommige leerlingen hebben meer kans om gepest te worden. De oorzaak hiervan is niet duidelijk. Oorzaken kunnen bijvoorbeeld worden gezocht in sociale uitingsvormen of het uiterlijk.

Een leerling kan angst hebben om aan te geven dat hij gepest wordt. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Angst dat het pesten nog erger wordt wanneer de school met de leerling gaat praten die pest.
- Probleem lijkt voor diegene onoplosbaar
- Niet willen verraden of klikken

Bij vermoeden van pesten zal de mentor eerst een gesprek aangaan met de gepeste leerling. Daarbij worden de ouders van de leerling die gepest wordt door de mentor geïnformeerd en betrokken in het proces.

Voorwaarden:

- Het probleem wordt in elk geval serieus genomen door de school.
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen in eventuele samenwerking met ouders.
- De leerling krijgt hulp aangeboden, indien noodzakelijk.

4.3 De leerling die pest

De leerlingen die pesten zijn vaak populair en hebben een dominante positie in de groep. Zij zijn vaak fysiek en/of verbaal de sterkste in de groep.

Toch heeft de leerling die pest ook een probleem. Door verkeerde uiting van gevoelens door middel van fysiek en/of verbaal geweld, heeft de leerling meer moeite met sociale omgangsvormen en vaardigheden.

Het pestgedrag komt mogelijk voort uit:

- Eigen pestervaringen
- Beperkt invoelingsvermogen
- Continue gevoelde machtsstrijd in de klas
- Thuisituatie
- Jaloezie

De pester wordt in door zijn mentor geconfronteerd met zijn gedrag en de (mogelijke) gevolgen hiervan. De leerling zal gewezen worden op zijn gedrag en het gebrek aan inlevingsvermogen. Ook

zal er worden gezocht naar de oorzaak en verklaring van het pesten. De school biedt daarnaast begeleiding aan.

De ouders van de leerling die pest worden geïnformeerd en betrokken in het proces.

4.4 De betrokkenen bij de peestsituatie

De leerlingen die op de hoogte zijn van het pestgedrag en dit ook hebben waargenomen, kunnen zelf incidenteel ook meedoen met het pesten. Zij worden ook wel 'meelopers' genoemd.

Een leerling kan het gevoel hebben mee te moeten lopen met de leerling die pest om diverse redenen:

- Een leerling kan angst voelen om zelf ook gepest te worden
- Een leerling wil ook populair gevonden worden
- Een leerling kan angst voelen om vrienden/vriendinnen te verliezen
- Etc.

Er zijn ook leerlingen die zich afzijdig houden wanneer een leerling gepest wordt. Vaak voelen zij zich schuldig over het feit dat zij geen ondersteuning bieden aan de leerling die gepest wordt.

De mentor maakt het probleem in algemene zin bespreekbaar in de klas. Hij benoemt de rol van de leerlingen in peestsituaties. Met de klas wordt gezocht naar een preventieve aanpak of oplossingen

4.5 Pesten en de ouders/verzorgers van de leerling die pest of gepest wordt

Ouders spelen een belangrijke rol bij pesten. Zij kunnen zich zorgen maken over het pesten. De school zal deze zorgen serieus oppakken.

De ouders van de gepeste en pestende leerling worden geïnformeerd en betrokken in het pestproces. Zij krijgen adviezen van school aangereikt over de omgang met hun kind. Indien noodzakelijk verwijst zij hen naar deskundige hulporganisaties.

Ouders van de gepeste leerling kunnen zich zorgen maken over de veiligheid van hun kind. Samen met de ouders wordt gekeken, welke begeleiding en aanpak nodig is om de veiligheid van het kind te optimaliseren.

Leerlingen kunnen angst voelen om tegen de ouders te vertellen dat zij gepest worden. Voor de ouders volgen hieronder een aantal mogelijke signalen van peestsituaties:

- Prestaties op school gaan achteruit
- Lichamelijke klachten zoals hoofdpijn, buikpijn
- Verwondingen, blauwe plekken op niet-normale plaatsen
- Geen lust, energie om naar school te gaan
- Niet willen praten over school
- Prikkelbaar, boos of zelfs agressief gedrag in de thuissituatie
- Etc.

Hiermee doen wij ook een beroep op de verantwoordelijkheid van de ouders. Wanneer zij een vermoeden hebben dat hun leerling slachtoffer is van pestgedrag, kunnen zij contact opnemen met de mentor of directie van de school.

5. Preventief handelingsplan m.b.t. pesten

- a. Aan het begin van het nieuwe schooljaar bespreekt de mentor de algemene afspraken rondom pesten. Daarbij benoemt hij onder andere hetgeen in dit protocol is opgenomen. De mentor brengt aan de orde dat pesten altijd gemeld moet worden. Het gaat hier niet om klikken, maar om hulp te bieden of te vragen.
- b. Om de sociale vaardigheden te ontwikkelen en respectvol met elkaar om te gaan, volgen de leerlingen daarvoor trainingen. (denk bijv. aan Rots&Water)
- c. De school evalueert jaarlijks in een teamoverleg het pestprotocol en het bijbehorende beleid. Dit doet zij aan de hand van de incidenten die er zich in dat jaar hebben voorgedaan.
- d. De docenten en overige medewerkers hebben kennis van het pestprotocol en zijn in staat adequaat te handelen in pestsituaties.

6. Curatief handelingsplan m.b.t. pesten

Indien er sprake is van pestgedrag binnen het klassenverband dan wordt verwezen naar 6.1.

Indien er sprake is herhaling van pestgedrag of van overstijgend pestgedrag buiten het klassenverband, dan wordt verwezen naar 6.2.

Indien er sprake is van een zeer ernstige vorm wordt verwezen naar 6.3.

6.1 Handelen na melding pesten - mentor

- De mentor wordt op de hoogte gesteld van het pesten, signaleert pestgedrag of heeft het vermoeden van pesten, binnen het klassenverband.
- De mentor gaat in gesprek met de leerling die gepest wordt.
- De mentor gaat in gesprek met de leerling die pest en confronteert hem met zijn gedrag. De leerling ontvangt tevens een officiële waarschuwing. De mentor bespreekt de eventuele maatregelen bij terugvalgedrag.
- De mentor organiseert een gesprek tussen de gepeste leerling en de pestende leerling. In het gesprek worden mogelijke oplossingen en afspraken gemaakt.
- Alle gesprekken en incidenten worden geregistreerd en opgenomen in het dossier van de leerling.
- De mentor informeert de Commissie voor de Begeleiding over het incident.
- De ouders worden door de mentor geïnformeerd over het incident.
- CvB gaat bij de gepeste en de pester na of begeleiding wenselijk en noodzakelijk is. Indien het de wens is van de leerling en/of zijn ouders wordt de vertrouwenspersoon ingeschakeld.

6.2 Terugvalgedrag of overstijgend pestgedrag – Commissie voor de Begeleiding

- Indien de pester terugvalt in het pestgedrag of wanneer het pesten het klassenverband overstijgt, neemt de Commissie voor de Begeleiding(CvB) het over van de mentor.
- De CvB organiseert een gesprek met zowel de gepeste als de pester.

- De pester ontvangt een officiële waarschuwing, welke wordt opgenomen in zijn dossier. Hij wordt geconfronteerd met zijn gedrag, en geïnformeerd over het vervolgtraject bij herhaling van pesten. Daarnaast probeert het CvB de oorzaken van het pesten in kaart te brengen. De pester krijgt op vrijwillige basis hulp aan geboden.
- In het gesprek met de gepeste leerling zal worden gekeken naar het vertonen van bepaald gedrag waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt om gepest te worden. Hij krijgt hulp op vrijwillige basis aangeboden.
- Het CvB informeert de ouders van de gepeste en nodigt hen uit voor een gesprek met de mentor en CvB. Zij krijgen adviezen over de omgang met hun kind in deze pestsituatie. Met hen wordt gekeken naar een oplossing en hulp.
- De mentor wordt tussentijds geïnformeerd en daar waar nodig betrokken door de CvB over de ontwikkelingen.
- Alle incidenten worden geregistreerd en van alle gesprekken verslag gedaan. Deze worden opgeslagen in het dossier van de leerlingen.

6.3 Overige bepalingen

Indien er sprake is van een zeer ernstig geval kan de school afwijken van het bovenstaande. De directie beoordeelt of er sprake is van een zeer ernstig geval.

De directie kan onder andere besluiten tot:

- Aangifte en/of inschakelen van politie
- Oproepen van ouders
- Schorsing en/of verwijdering van school. Bij schorsing en verwijdering treedt het protocol 'schorsing en verwijdering' in werking.

Bij het aanbrengen van fysieke, psychische of materiële schade kan de CvB de ouders/verzorgers/voogden adviseren aangifte te doen bij de politie. De CvB zal hen hierin ondersteunen. Het slachtoffer, de gepeste leerling, bepaalt of er psychische schade is toegebracht.

Indien een leerling de eigendommen van een ander of de school opzettelijk beschadigt of vernielt, dan wordt de leerling of de ouders van de minderjarige leerling aansprakelijk gesteld.

7. Pesten van personeel door leerlingen

Het komt vaak voor dat leerlingen zich afreageren op het personeel, wanneer zaken niet lopen zoals zij hadden gewenst. Tegelijk komt het voor dat een leerling een personeelslid absoluut niet mag.

Het afreageren of pesten kan zich uiten in verbaal of non-verbaal geweld. Beide vormen worden afgekeurd. Iedereen moet zich op het Sprengen College veilig voelen, dit geldt ook voor het personeel.

De school tolereert in elk geval geen gedrag van leerlingen jegens personeel dat objectief tot onveiligheid leidt. Dit geldt ook voor schadeveroorzakend gedrag. In het geval van een ernstige situatie zal de school het personeel ondersteunen en adviseren aangifte te doen bij de politie.

Wanneer een teamlid zich op enigerlei wijze beledigd of bedreigd voelt, geldt hiervoor het volgende handelingsplan:

- Docent gaat in gesprek met de leerling en maakt hier melding van bij de CvB
- Docent wordt gehoord door de CvB
- Leerling wordt gehoord door de CvB
- CvB brengt ouders op de hoogte en nodigt hen uit voor een gesprek.
- CvB beslist afhankelijk van de ernst van de situatie welke maatregel de leerling krijgt opgelegd.

8. **Pesten na schooltijd**

Pesten kan zich voordoen tijdens schooltijd, maar ook daarbuiten. We kunnen daarbij denken aan leerlingen die op weg naar en van school worden gepest.

Pestgedrag willen we overal en ten allen tijde voorkomen. Indien dergelijk gedrag op school gebeurt, valt dit onder verantwoordelijkheid van de school. Pestgedrag wat buiten schooltijd geschiedt, valt niet onder verantwoordelijkheid van school.

Indien een leerling of zijn ouders melding maken van een pestsituatie gaat de school wel in gesprek met de pester en de gepeste. Daarnaast worden beide ouders geïnformeerd en uitgenodigd voor een gesprek.